

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 9 PRIORITETO „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR
ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ 9.3.2-ESFA-V-710
PRIEMONĖS „STEBĖSENOS, IŠORINIO VERTINIMO STIPRINIMAS IR
KVALIFIKACIJŲ PRIPAŽINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ
APRAŠAS NR. 2**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 9.3.2-ESFA-V-710 priemonės „Stebėsenos, išorinio vertinimo stiprinimas ir kvalifikacijų pripažinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 9.3.2-ESFA-V-710 priemonės „Stebėsenos, išorinio vertinimo stiprinimas ir kvalifikacijų pripažinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-380 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinio stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą;

2.4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. birželio 25 d. įsakymą Nr. V-579 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2013–2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – SMTEP veiksmų planas);

2.5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gegužės 21 d. įsakymą Nr. V-454 „Dėl Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020

metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija..

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 2 316 960,15 Eur (dviejų milijonų trijų šimtų šešiolikos tūkstančių devynių šimtų šešiasdešimties eurų 15 ct) Europos Sąjungos (toliau – ES) socialinio fondo lėšų. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

8. Priemonės tikslas – stiprinti ir plėtoti aukštojo mokslo vertinimo ir stebėsenos sistemą.

9. Pagal Aprašą remiama veikla – įrodymais ir pasiekimais grįsto valdymo ir vadybos diegimas (įrodymais grįstas sprendimų priėmimas, trūkumų ir tendencijų nustatymas, pažangos stebėseną, tarptautiniai tyrimai), aukštojo mokslo vertinimai ir stebėseną.

10. Aprašo 9 punkte nurodytos veiklos tikslas – . tobulinti aukštojo mokslo stebėsenos ir vertinimo sistemą.

11. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašą (-us) numatoma sudaryti 2015 m. III ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra biudžetinė įstaiga Mokslo studijų stebėsenos ir analizės centras, partneriai nenumatomi.

13. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

15. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų:

15.1. Projektas turi atitikti Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2013–2015 metų veiksmų plano, patvirtinto 2013 m. birželio 25 d. LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-579 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013-2020 metų plėtros programos 2013-2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“, nuostatas.

16. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

17. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 60 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

18. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

19. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdant sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

20. Tinkama (-os) projekto tikslinė (-ės) grupė (-ės) yra – mokymosi visą gyvenimą sistemos institucijų darbuotojai (įskaitant valstybės mokslo ir studijų politiką formuojančių ir įgyvendinančių institucijų darbuotojus), studentai.

21. Projektu, planuojamu pagal šio Aprašo 9 punkte numatomą finansuoti veiklą, turi būti siekiama stebėsenos rodiklio, kurio skaičiavimo aprašas patvirtintas 2015 m. balandžio 17 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-139 „Dėl finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ ir paskelbtas <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-metu-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-stebesenos-rodikliu-skaiciavimo-aprasas>, bei pasiekama toliau nurodytos jo minimalios siektinos reikšmės:

21.1. produkto rodiklio „Pagal veiksmų programą ESF lėšomis sukurti ar atnaujinti stebėsenos įrankiai“ (rodiklio kodas P.S.389). Minimali siektina reikšmė – 8 įrankiai; tarpinė siektina reikšmė iki 2018 m. birželio 1 d. – 2 įrankiai.

22. Projekto parengtumo reikalavimai nėra taikomi.

23. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

24. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

25. Pagal šį Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, neteikiama.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

26. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos svetainėje www.esinvesticijos.lt., išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

27. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 2 316 960,15 eurų (dviejų milijonų trijų šimtų šešiolikos tūkstančių devynių šimtų šešiasdešimties eurų 15 ct).

28. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

29. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

30. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

31. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	<p>Tinkama finansuoti.</p> <p>Tinkama finansuoti Projekto veikloms vykdyti reikalingos kuro ir viešojo transporto (toliau – transporto) išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatyti vadovaujantis 2013 m. balandžio 30 d. atliktu Fiksuotojo įkainio, apmokant projektų vykdančiojo personalo ir dalyvių komandiruočių ir kelionių metu patiriamas transporto išlaidas, nustatymo tyrimu (toliau – Tyrimas). Tyrimas skelbiamas http://www.esparama.lt/2007-2013/lt/fiksuotojo-ikainio.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotus įkainius. Įkainiai nustatyti vadovaujantis tyrimu "Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita", patvirtintu LMT pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 ir pakeistu 2015-01-22 įsakymu Nr. V-17. Šis tyrimas skelbiamas http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/moksliniu-isvyku-islaidu-fiksuotuju-ikainiu-apskaiciavimo-tyrimo-ataskaita-1</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisykles.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma apskaičiuojama pagal Projektų taisyklių 10 priedą.

Lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

32. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

33. Įgyvendinant projektų veiklas patirtos transporto, užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotąjį įkainį, nustatytą vadovaujantis Aprašo 31 punktu.

34. Išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, turi atitikti šias nuostatas:

34.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Fiksuotųjų projekto išlaidų vieneto įkainių ir fiksuotųjų projekto išlaidų sumų nustatymo ir taikymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 1K-264 „Dėl Fiksuotųjų projekto išlaidų vieneto įkainių ir fiksuotųjų projekto išlaidų sumų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“;

34.2. projektų, kuriems išlaidas numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas projekto kiekybinis rezultatas. Dokumentai, reikalingi pateikti dėl fiksuotųjų įkainių kiekybinių rezultatų pasiekimo, bus iš anksto nurodyti projekto sutartyje.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

35. Galimi pareiškėjai turi pateikti Ministerijai projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-454 „Dėl valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Projektinis pasiūlymas turi būti pateiktas iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą nustatytos datos paskelbtą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

36. Ministerija įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo (-ų) sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

37. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 3 priede ir skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

38. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir teikia ją raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką) įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

39. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

39.1. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumo finansuoti Europos Sąjungos fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis klausimyną;

40. Paraiškos ir jų el. versijos teikiamos Įgyvendinančiajai institucijai iki valstybės projektų sąrašo paraiškos pateikimui nustatyto termino pabaigos Įgyvendinančiosios institucijos adresu, nurodytu Įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą. Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašo paraiškos pateikimui nustatytą terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima Įgyvendinančioji institucija. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką.

41. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašo.

42. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

43. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo I priede „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

44. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

45. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

46. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus raštu.

47. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

48. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

49. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

50. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos raštu pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

51. Pagal Aprašą finansuojamiems projektui įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys.

52. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

53. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

53.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

53.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

52. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 4 priede, ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus. Projektui taip pat taikomi reikalavimai, nustatyti Apraše.

53. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka.

54. Projekto vykdytojas privalo:

54.1. derinti su Ministerija rengiamus stebėsenos įrankius.

54.2. pristatyti Ministerijai parengtus tarpinius ir galutinius stebėsenos įrankius.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

55. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

56. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.